

[Ingeborg Refslund Thomsen.]

ikke give ret til indblanding, men jeg mener alligevel, at man skal være forsigtig med at spise kirsebær.

I landdagen i Kiel udtrykte ministerpræsident von Hassel håb om, at man på begge sider af grænsen nu vil holde kontakt med hinanden, selvom det altså ikke kom til oprettelse af en permanent kommission, hvad han meget beklagede. Jeg beder om tilladelse til et citat:

„På dansk side må man forstå,“ — sådan talte von Hassel — „at selvom vi fuldtud værdsætter resultaterne af de tysk-danske forhandlinger, finder vi ingen anledning til på nogen måde at forsømme vore bestræbelser for at befæste tyskheden og fremme det tyske arbejde i grænselandet. Med fuld ret forventer vi en vidtgående hjælp fra forbundsregeringen også i den kommende tid.“

Den slesvig-holstenske fortolkning af erklæringen er altså allerede nu en helt anden end den højtærede statsministers. Jeg kan ikke stemme for denne erklæring, og særlig fordi den er knyttet til skoleespørgsmålet, vil jeg stemme imod den.

Om skoleloven vil jeg gerne sige følgende. Siden grænsestridens dage omkring genforeningen har vi i Nordslesvig ikke haft en så tilbundsgående strid som skolestriden i 1945—46. De, der ikke havde samme mening som de på bjerget, blev i de følgende år konsekvent bekæmpet, fordi de havde været imod skoleloven, og så stredes vi endda kun om, hvorvidt der fortsat skulle være tysksprogede offentlige skoler, eller de tyske skoler for fremtiden skulle være privatskoler. Men aldrig mere et tysk gymnasium — det var alle enige om, selvom vi ellers var uenige om alt mellem himmel og jord.

I vide kredse i Nordslesvig er man så afgjort imod at ophæve § 4 i skoleloven, og i vide kredse forbavses og forarges man over måden. Det er helt imod sæd og skik, at man end ikke har spurgt skoledirektorerne, det er aldrig sket før; selv i ganske uvæsentlige sager er de altid blevet taget med på råd. Dansk Samfund, de nationale foreninger, ingen fik kendskab til noget, det er kommet bag på os alle.

Statens interesser og et mindretals interesser falder jo ikke altid sammen. Derfor

prøver man på at lægge én linie, holde en kurs. Jeg synes unægtelig, det er blevet en siksakkurs.

Det er et mindretals interesse, ingen statsinteresse, at fremme isolationen. Men ind i denne isolation ønsker den tyske mindretalsledelse at drage de flest mulige. Rammerne skal fyldes, og det vil gå ud over børn fra hjem, der nationalt er lidt svingende. De vil komme mellem dobbelt ild til skade for børnene.

Man kan nu ikke helt udradere de erfaringer, vi har gjort, og de går ud på, at de børn og unge, der voksede op i den højere tyske skole, blev så stærkt draget mod syd, at de blev uegnede til at leve og virke i Danmark. Derfor søgte de sydpå. Af 120 studenter fra det tyske gymnasium i Aabenraa, var der kun 3, der holdt ud ved Københavns universitet og fik en dansk embeds-eksamen; det var en læge, en sagfører og en tandlæge. Det var hele den høst, man fik ud af det tyske gymnasium, indtil det blev lukket i 1945.

Indtil 1945 gik strømmen sydpå. Så mærkeligt det end lyder, så er strømmen vendt, og det tyske mindretals unge er efter 1945 gået nordpå. De vil skam ikke tilbage til Nordslesvig, nej, de vil kønt betakke sig, som man siger hos os. Den heksekedel, skal de ikke have noget af.

Nu tror man øjensynlig fra tysk side, at man kan opfostre en tysk drengeskare, som ej hjemmet vrager, som i lidt har nok. Nu skal de atter indhegnes, og hegnspælene vil mindretallets ledelse søge at plante på vor grund. Hvert eneste sogn vil få en strid om grænseskillet mellem dansk og tysk. Den er der vel allerede med hensyn til barneskolen, men nu skal den følges op gennem ungdomsårene. Det var man imod i 1920, det var alle imod i 1945, og nu kommer så de tyske eksamensskoler som et lyn fra klar himmel. Jeg kan ikke forsone mig med den tanke, at tysk realeksamen og måske senere tysk studentereksamen skal gøres rettighedsgivende, det er mere, end tyskerne selv har fremsat ønske om. Jeg kan ikke forsone mig med tanken om, at stillinger i stat og kommune skal stå åbne for dem, der vrager det danske og, som det ærede medlem hr. Hans Schmidt siger, bestandig kommer ud for konflikter i deres forpligtelser overfor staten på den ene side